

Kad gori simbol, gori i nešto u nama

O Vjesnikovom neboderu, kolektivnoj boli i osobnoj tuzi koju ne smijemo gasiti

piše Andrea Marinac, sistemski obiteljski psihoterapeut

Noć u kojoj je gorio Vjesnikov neboder bila je jedna od onih noći koje nas zateknu nespremne.

Nije to bio samo požar.

Nije to bila samo vijest.

Nije to bila samo još jedna katastrofa u nizu onih na koje smo, nažalost, postali otupjeli.

To je bio trenutak u kojem je nešto u mnogima od nas - tiho puklo.

A u meni... gotovo do suza.

Jer gledati kako vatra gutá zgradu koja je desetljećima nosila ime, identitet, povijest i kulturu, bilo je kao gledati kako nestaje dio nas samih.

Kao da je taj dim nosio sa sobom sve ono što smo nekad bili, u što smo vjerovali, sve ono što je simboliziralo da ovaj grad, ova zemlja, ovo društvo - još imaju kičmu. Umjesto toga gledamo kostur.

Oguljen, prazan, hladan. I gori.

I dok slušaš vatrogasne sirene i gledaš žar kako probada mrak, shvatiš da nisi samo svjedok propasti jedne zgrade. Postaješ svjedok vlastite tuge. Tuge koju dugo nismo imali hrabrosti imenovati.

Simboli su naši emocionalni stupovi

U sistemske terapiji učimo da simboli imaju ogroman utjecaj na naše emocionalno tkivo. Oni nam daju orijentaciju, kontinuitet, osjećaj da pripadamo nečemu većem od sebe. Kad simbol padne, mi se poremetimo.

Kad se raspadne obiteljski ritual, nestane važna osoba, propadne institucija koja je odgajala generacije ili izgori zgrada u kojoj su nastajale riječi što su oblikovale javnost, u nama se raspadne osjećaj sigurnosti, nestane dio našeg unutarnjeg sustava, osjetimo prazninu i bol, jer sve to nije samo gubitak izvane, nego gubitak svijeta kojem pripadamo.

Kolektivna tuga koju nitko ne zna kako žalovati

Živimo u vremenu u kojem se sve ruši: vrijednosti, pristojnost, povjerenje, javni govor, mediji, institucije. I sad još i zgrada u kojoj su tiskane riječi. Simbol novinarstva, kulture, javnosti.

Nitko nas nije naučio što raditi kad propadne nešto što je oblikovalo identitet jednog grada. Nitko nas nije naučio kako žalovati strukture koje su se raspale. Nitko nas nije naučio kako plakati zbog zgrade.

Ali smijemo.

Treba nam.

Tuga je inteligentan osjećaj

Tuga nije slabost. Tuga je visoka emocionalna inteligencija. Tuga kaže: „Ovo je bilo važno. I još uvijek jest.“ Ako te ova slika pogodila, to znači da si živa. Da si još uvijek sposobna osjetiti svijet. Da nisi otupjela na očaj, na nepravdu, na propadanje.

Tuga nije nešto što treba ugasiti.

Tuga je nešto što treba čuti.

Kako se nositi s ovakvom tugom?

Priznaj si da te boli, jer možda nisi plakala zbog svojih rana i gubitaka pa te ovaj simbol pogodio i otvorio ono što si potisnula; prepoznavaj što zapravo oplakuješ, jer možda ne plačeš zbog zgrade nego zbog zemlje koja je izgubila vrijednosti, zbog djetinjstva, ideala, pristojnosti, povjerenja i sigurnosti; stani i diši dok se tijelo smiruje od kolektivnog udarca koji djeluje kao osobna trauma; razgovaraj o tome s nekim kome vjeruješ, jer reći „pogodila me slika nebodera“ nije trivijalno nego iscjeljujuće; i na kraju, pronađi simbol koji ostaje, u obitelji su to rituali, u gradu ljudi, u društvu oni koji još vjeruju u smisao, a u tebi tvoja sposobnost da osjetiš: jer tuga je, zapravo, dokaz da si živa.

I za kraj...

Kad gori simbol, mi bismo hoće li gorjeti i nada. Neboder će možda biti obnovljen. Možda neće.

Ali ono što ne smije izgorjeti jest dio nas koji još uvijek vjeruje da se vrijedi boriti za kulturu, za jezik, za ljude, za smisao.

U svijetu koji puca po šavovima, emocionalni ljudi nisu problem.

Oni su rješenje.

Ako te ovaj događaj pogađa, znaj:

to znači da još uvijek vidiš smisao, vrijednost i ljudskost.

I to je upravo ono čega nam danas najviše treba.

